

روش شناسی انجام مطالعات شناخت پتانسیل‌ها و بازار در ارتقاء بنادر کوچک (مورد مطالعاتی بندر شیوه)

[سعید شرافتی پور Saeid sherafatipour]

[امین افشار Amin Afshar]

کلید واژه: بازار فرامنطقة، امکان سنجی توسعه، صادرات، واردات.

چکیده

طرحهای احداث، توسعه و ترمیم بنادر اعم از تجارتی و صیادی گام مثبتی در راستای گسترش کریدورهای حمل و نقل دریایی خواهد بود. به منظور توجیه مناسب اقتصادی و اجتماعی این طرحها و اولویت‌بندی نقاط بالقوه توسعه، باید شناسایی پتانسیل‌ها و بازار صورت پذیرد. مشکل اصلی در شناسایی بازار و در پی آن مدل‌سازی تبادلات آینده، عدم دسترسی به اطلاعات تاریخچه زمانی تبادلات بنادر کوچک است. در غیاب چنین اطلاعاتی و عدم کارایی روش‌های برآراش، روش سناریوسازی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. بدین منظور کسب اطلاعات باید از طریق بازدیدهای محلی و شناسایی اجزاء تاثیرگذار بر بازار بندر، پس از توسعه آن، صورت پذیرد. مطالعه در سه افق 5، 10 و 15 ساله انجام شده و پتانسیلهای بندر شیوه در بخش‌های صنعت و معدن و کشاورزی در حوزه منطقه‌ای و بخش تبادلات خارجی موجود در حوزه فرامنطقة‌ای مطالعه شد. سپس سناریوسازی صورت گرفته بر این اساس احجام تبادلات آینده تعیین گردید. در گام بعدی با بررسی ناوگان موجود، ناوگان آتی مورد نیاز در هر افق پیشنهاد شد. نتایج حاکی از آن است که شناورهای با حداقل ظرفیت 1000 تن برای برآوردن تبادلات آینده مناسب هستند.

-1- مقدمه

توسعه و رشد اقتصادی یک کشور، به میزان کارایی زیربنای حمل و نقل آن وابسته است. شبکه‌های بزرگراهی شهری و خطوط حمل و نقل سریع ریلی در یک شهر بزرگ و راه‌آهن، راههای برون شهری، فرودگاه‌ها و مسیرهای هوایی و بالآخره بنادر و راههای دریایی، زیربناهای اصلی حمل و نقل درون شهری و برون شهری در هر کشور هستند. بهبود وضعیت اقتصادی و توسعه هم‌جانبه در هر مقطع زمانی، از اهداف اصلی سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها در هر کشور است. لذا شناخت مزیت‌های نسبی بالقوه و بالفعل در اقتصاد هر کشور، از اهمیت بسزایی برخوردار است. از بین گونه‌های مختلف حمل و نقل، غالب تبادلات تجارتی کشورها با استفاده از حمل و نقل دریایی صورت می‌گیرد که ایران نیز با وجود دسترسی به آبهای آزاد و خط ساحلی طولانی خود، از این قاعده مستثنی نیست. با توجه به این وضعیت، استفاده از پتانسیل نهفته در سواحل و بنادر، علاوه بر این که شرایط لازم را برای اتصال اقتصاد کشور به جریان یکپارچه تجارت جهانی و منطقه‌ای بوجود می‌آورد، زمینه رهایی اقتصاد ایران را